

A. Ο συγγραφέας επιχειρεί να καταδείξει τον εκφυλισμό της έννοιας του ανθρωπισμού στις σημερινές κοινωνίες. Αρχικά, παρατηρεί ότι συνιστά κοινοτοπία η αβασάνιστη χρήση του όρου, αν και η ιστορική σημασία του συνάδει με την κοινωνική αλληλεγγύη, όπως αναδεικνύεται με το παράδειγμα του Ντυνάν. Η ανιδιοτέλεια του ανθρωπιστή, συμπληρώνει, συνιστούσε πρότυπο ζωής για τους επιγόνους του και συνδεόταν με τον αγώνα και την υπευθυνότητα. Αντίθετα, η κατάχρησή του σήμερα, αν και απορρέει από την ανάγκη υπέρβασης της δυστυχίας, οδηγεί σε αλλοιώσεις του όρου, άρα και του ιδανικού που προεβύει, όταν υπηρετεί σκοπιμότητες, γεγονός που επιβεβαιώνεται από την υλιστική πραγματικότητα. Τέλος, σκιαγραφεί τον ανθρωπιστή ως άνθρωπο που διακρίνεται από θέληση, ενεργητικότητα, ανεκτικότητα, αλτρουισμό, εγρήγορση, και γι' αυτό δύσκολα αναδεικνύεται. (116 λέξεις)

B1. Στις σύγχρονες κοινωνίες η ευτυχία θεωρείται ένα ποσοτικό μέγεθος και ταυτίζεται με τον υλικό ευδαιμονισμό, την κάλυψη των υλικών αναγκών και μόνο. (Θ.Π.)

Στην κορυφή της πυραμίδας των αξιών τοποθετείται η απληστία και η ευμάρεια, η ακόρεστη επιδίωξη του κέρδους παράλληλα με το ιδανικό του ελάχιστου μόχθου, ενώ στην προσπάθεια ικανοποίησής τους ο συνάνθρωπος γίνεται «εχθρός» και ο «σκοπός αγιάζει τα μέσα». Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, ο «σύγχρονος ανθρωπιστής» να οδηγείται στη φαλκίδευση των ηθικών αξιών και φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας και πολιτικής διαφθοράς να συνιστούν καθημερινή πρακτική. (Α.Σ.)

Τα «ευγενικά αισθήματα», επομένως, υποσκελίζονται και ηθικές αρετές, όπως ο σεβασμός, η ειλικρίνεια, ο έμπρακτος σεβασμός των ανθρώπινων δικαιωμάτων θεωρούνται αξίες αναχρονιστικές ή ακόμα και επικίνδυνες. (Π.Κ.) (115 λέξεις)

(Η παράγραφος έχει αναπτυχθεί με αίτια – αποτελέσματα)

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Ενδεικτικές Απαντήσεις

B2α.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ:

❖ Παραδείγματα

«Ο Ντυνάν, για παράδειγμα, ο ιδρυτής του «Ερυθρού Σταυρού» υπήρξε ένας τέτοιος ανθρωπιστής.»

✓ Επιλέγεται το παράδειγμα του Ντυνάν, προκειμένου να σκιαγραφηθεί ο γνήσιος ανθρωπιστής.

✓ Χρήση διαρθρωτικής φράσης «για παράδειγμα» που δηλώνει παράδειγμα.

❖ Ορισμός

I. «Η «ανθρωπιά» είναι μια λέξη ... Του κάθε ανθρώπου.»

✓ Οριστέα έννοια: ανθρωπιά

✓ Γένος: λέξη, όρος

✓ Ειδοποιός διαφορά: συμπόνια, συμμετοχή στο πάθος του γείτονα...

II. «Έλεγαν: αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής» και με τούτο εσήμαιναν μια προσωπικότητα που ξοδευόταν ολόκληρη για να κάμει το καλό».

✓ Οριστέα έννοια: ανθρωπιστής

✓ Γένος: προσωπικότητα

✓ Ειδοποιός διαφορά: που ξοδευόταν ολόκληρη για να κάμει το καλό.

❖ Αιτιολόγηση:

«Η ανθρωπιά είναι ένα νόμισμα που κυκλοφορεί σ' όλα τα χέρια, γιατί συμβαίνει η ανταλλακτική του αξία να είναι πολύ μεγάλη.»

✓ Αιτιολογείται, γιατί η «ανθρωπιά» έχει εκπέσει σε όρο κοινόχρηστο

✓ Χρήση της διαρθρωτικής λέξης «γιατί» που δηλώνει αιτιολόγηση.

B2β.

❖ **έτσι:** συμπέρασμα. Ο συγγραφέας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι μπορούμε να μιλούμε όλοι για ανθρωπιά, αλλά να εννοούμε ολωσδιόλου διαφορετικό πράγμα ο καθένας.

❖ **ωστόσο:** αντίθεση – εναντίωση. Η τελευταία παράγραφος του κειμένου συνδέεται αντιθετικά με την προηγούμενη: τα ευγενικά αισθήματα θεωρούνται ξεπερασμένα(5^{ος}) / η ανθρωπιά είναι βούληση ...

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Β3α.

ΛΕΞΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΣΥΝΩΝΥΜΗ
αναλύσκεται	ξοδεύεται, δαπανάται, σπαταλιέται
οικουμενική	διεθνική, παγκόσμια, πανανθρώπινη
διαστρεβλώσεις	αλλοιώσεις, παραποιήσεις, παραμορφώσεις
ολωσδιόλου	εντελώς, ολότελα, τελείως
ευζωίας	ευημερίας

Β3β.

ΛΕΞΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΝΤΩΝΥΜΗ
κοινόχρηστος	ιδιωτικός, , ιδιαίτερος, ξεχωριστός
συμμετοχή	αποχή
αυτοακυρώνεται	(αυτο)επιβεβαιώνεται, (αυτο)επαληθεύεται
γνώση	άγνοια, αμάθεια
αδιάκοπης	περιοδικής, ασυνεχούς, στάσιμης

Β4α.

«αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής»: αυτούσια μεταφορά των λεγομένων, που χαρακτηρίζεται ως ευθύς λόγος

«Ερυθρού Σταυρού»: τίτλος / επωνυμία διεθνούς φορέα

Β4β.

- ✓ Η ανθρωπιά είναι ... ένα **νόμισμα** που κυκλοφορεί σ' όλα τα χέρια (1^η §)
- ✓ Ο ανθρωπιστής ... υπήρξε για πολλούς αιώνες ένα **θαυμάσιο ιδανικό** (2^η §)
- ✓ ... η οικουμενική ψυχή ... **αναζητεί διέξοδο**.
- ✓ ... η ανθρωπιά έχει υποστεί **τρομακτικές διαστρεβλώσεις**. (4^η §)
- ✓ Η καθημερινή ζωή ολόένα και περισσότερο χάνει **τη θαλπωρή, τη γλυκιά ζεστασιά της**.

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Ενδεικτικές Απαντήσεις

(5^η §)

✓ Είναι ένας ολόκληρος εσωτερικός κόσμος, στην τελείωσή του, που ακτινοβολεί παντού. (6^η §)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Άρθρο

- Τίτλος
- Σύνδεση με επικαιρότητα
- Τεκμήρια
- Ύφος άμεσο, οικείο, φυσικό
- Ενεστώτας χρόνος
- Αντικειμενικός χαρακτήρας

ΤΙΤΛΟΣ: «Άνθρωπο ζητώ»

ΠΗΓΗ: candianews.gr/2013/11/20/κοινωνικές_ανισότητες_και_έλλειψη_ανθρωπιάς

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Είμαστε τα θύματα κάθε είδους εκμετάλλευσης και κατάχρησης, είμαστε τα παιδιά του δρόμου, τα παιδιά του πολέμου, είμαστε τα ορφανά AIDS, είμαστε τα θύματα, και οι φωνές μας δεν ακούγονται. Αυτό πρέπει να σταματήσει! Θέλουμε τον κόσμο που μας αξίζει!».

- Είναι η κραυγή που έβγαλε με σταθερή φωνή μια Βολιβιανή 13 ετών, η Γκαμπριέλα Αζουρντί, μιλώντας στο όνομα όλων των παιδιών του κόσμου που γίνονται θύματα εκμετάλλευσης, στην έδρα του ΟΗΕ, τον περασμένο Απρίλιο, μπροστά σε 70 αρχηγούς κρατών και σε εκατοντάδες υπουργούς 189 χωρών. (εφημ. *Le Monde*)

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Ενδεικτικές Απαντήσεις

- Είναι μία από τις αναρίθμητες περιπτώσεις που αποδεικνύουν την κρίση του ανθρωπισμού και το έλλειμμα ανθρωπιάς στις σύγχρονες «πολιτισμένες κοινωνίες της αφθονίας και της ευμάρειας».

ΜΕΤΑΒΑΣΗ

- Ο άνθρωπος, ως επικυρίαρχος πάνω στη γη, επιχειρεί με την επιστημονική και την τεχνολογική πρόοδο να ελέγξει τα φυσικά φαινόμενα και τα έμβια πλάσματα της γης. Ωστόσο, στη σύγχρονη εποχή έχει φτάσει σε σημείο να μην αγαπάει το Άνθρωπο αλλά μόνο τον «εαυτό του». Ο σύγχρονος άνθρωπος δεν είναι ανθρωπιστής, αλλά ατομικιστής και δρα εγωκεντρικά ανησυχώντας αποκλειστικά για την προσωπική του "τύχη", για ό,τι συμβαίνει στο σπίτι του και – κατά τη γνώμη του – τον επηρεάζει άμεσα!

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ

Ζητούμενο 1. φαινόμενα που αποδεικνύουν το έλλειμμα ανθρωπιάς στην εποχή μας

(ερώτηση)

- Η τεχνολογία στα χέρια «των λίγων» χρησιμοποιείται ενάντια στους πολλούς, με αποκλειστικό στόχο το υλικό κέρδος, δηλητηριάζοντας την ίδια τη ζωή τους με μεταλλαγμένα τρόφιμα και ατμοσφαιρικούς ρύπους. Παντελής αδιαφορία για την **καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος** και κίνδυνος αυτοκαταστροφής του ίδιου του ανθρώπου, καθώς η επιβίωσή του είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη φύση.
- Η ακραία εξειδίκευση και η έλλειψη κουλτούρας έχει καταστήσει τους ειδικούς επιστήμονες μονοδιάστατους, και **η επιστήμη τους μοιάζει να γίνεται αυτοσκοπός** που καταστρέφει - αντί να υπηρετεί – την προϋπόθεσή της, τον Άνθρωπο.
- Ο **καταναλωτικός τρόπος ζωής** ενισχύει τον εγωκεντρισμό και τον ωφελιμισμό, υποθάλλει την αντιπαλότητα μεταξύ των ανθρώπων, διαμορφώνει μια ατομικιστική ποσοτική αντίληψη για τη ζωή (το «έχειν» και το «φαίνεσθαι» υποσκελίζουν το «είναι») και καλλιεργεί μια ανταγωνιστική νοοτροπία: «ή εγώ ή ο άλλος».
- Η ζωή στις μεγαλουπόλεις, αντί να οδηγήσει στη συνεργασία και την ασφάλεια, στη διασφάλιση της αυτάρκειας και του ποιοτικού τρόπου ζωής, του "ευ ζην", έχει επιβάλει την ανωνυμία και τη μαζοποίηση και έχει επιφέρει μια σειρά δυσεπίλυτων

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Ενδεικτικές Απαντήσεις

προβλημάτων που εγκλωβίζουν και επιβαρύνουν το σύγχρονο άνθρωπο.

- Επομένως, δεν προκαλεί εντύπωση η έξαρση της βίας στις σύγχρονες κοινωνίες, οι διαμάχες, οι συγκρούσεις. Ο σύγχρονος άνθρωπος διακρίνεται από αμοραλισμό, πλεονεξία και ανάγκη για ατομική επικράτηση. Είναι αλλοτριωμένος από τον εαυτό του, αποξενωμένος από το συνάνθρωπό του, χωρίς κοινωνική και πολιτική συνείδηση. Περιχαρακωμένος στο εγώ του, άγεται και φέρεται από τις προσωπικές του ανάγκες και επιθυμίες, αδιαφορώντας για τους άλλους. Ζει σαν αγρίμι, χωρίς ευγενικά αισθήματα, έρμαιο των ενστίκτων του, αποκτηνωμένος και περιθωριοποιημένος.
- Καθημερινά λαμβάνουν χώρα φαινόμενα **ρατσισμού** και έλλειψης ανοχής στη διαφορετικότητα. Ο ισχυρός στη δεδομένη στιγμή επιβάλλεται στον ανίσχυρο. Εκείνος που δε διαθέτει ανθρωπιά δε συγκινείται από τον πόνο του άλλου. Στην καλύτερη των περιπτώσεων δίνει "μια χείρα βοήθειας", απλώς για να πείσει τον εαυτό του και τους άλλους ότι ενδιαφέρεται. Αλλιώς, παρακολουθεί εφησυχασμένος στην αναπτυκτική του πολυθρόνα με το αναψυκτικό στο χέρι να προβάλλονται από το δέκτη της τηλεόρασης σκηνές βίας και ανθρώπινα δράματα που τα αντιμετωπίζει είτε με απάθεια είτε ως γεγονότα προς κοινωνικό σχολιασμό. Για ευαισθητοποίηση και ενεργό δράση - αντίδραση, ούτε λόγος. Ο ίδιος είναι υγιής και αμέριμνος, βυθισμένος στις ευκολίες της «πολιτισμένης» ζωής του, δέσμιος των υλικών του αναγκών. Πού καιρός για συμπαράσταση και αλληλεγγύη!
- Η εκμετάλλευση του ανθρώπινου πόνου από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης στο βωμό της υψηλής τηλεθέασης, όπως το δουλεμπόριο των ανθρώπων, και κυρίως των παιδιών που πέφτουν θύματα απαγωγών, αγοραπωλησίας οργάνων, κακομεταχείρισης και σκληρής εργασιακής εκμετάλλευσης, οι μεγάλες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, η φτώχεια και η εξαθλίωση, η έλλειψη δικαιοσύνης, η καταπάτηση συλλήβδην των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αποτελούν την ατελείωτη αλυσίδα της ανθρωπίνης δυστυχίας στον 21^ο αιώνα.

ΜΕΤΑΒΑΣΗ

- Αν η εγωκεντρική κλειστή αγάπη και η υλιστική θεώρηση της ζωής αποπροσανατόλισαν το σημερινό άνθρωπο από τον Άνθρωπο, το σίγουρο είναι πως η αντίστροφη πορεία δεν μπορεί να υπάρξει παρά μόνο αν ο ίδιος αλλάξει τη θεώρησή του για τον κόσμο. Είναι επιτακτική ανάγκη να αποκαταστήσει τη σχέση του τόσο με τον ίδιο

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Ενδεικτικές Απαντήσεις

τον εαυτό του όσο και με το φυσικό και κοινωνικό του περιβάλλον. Οφείλει να επανέλθει σ' ένα **ανθρωποκεντρικό μοντέλο ζωής** και να αντιληφθεί το πραγματικά ωφέλιμο για την ύπαρξή του.

Ζητούμενο 2. Δραστηριότητες - α. ατομικές, β. συλλογικές - που αποσκοπούν στον περιορισμό αυτού του ελλείμματος

(ερώτηση)

α. ατομικές

- Ο σύγχρονος άνθρωπος πρέπει πρώτα να συνειδητοποιήσει ότι αποτελεί μέρος ενός συνόλου και ότι το ειλικρινές και έμπρακτο ενδιαφέρον για τα υπόλοιπα ανθρώπινα πλάσματα έχει άμεσο θετικό αντίκτυπο και στον ίδιο, δίνοντας το στίγμα του πολιτισμού του, ενώ η απάθεια και η αδιαφορία οδηγούν στη φυσική και ηθική καταστροφή του.
- Η ανάπτυξη **κοινωνικής συνείδησης** τον καθιστά ευαισθητοποιημένο, υπεύθυνο και ενεργό πολίτη, μα κυρίως η διαμόρφωση **οικουμενικής συνείδησης** γεννά στην καρδιά και το μυαλό του τη μέριμνα και τη φροντίδα για όλους τους ανθρώπους οπουδήποτε της γης. «Μαθαίνει να κοιτάζει τον άλλο από ψηλά μόνο όταν πρέπει να τον βοηθήσει να σηκωθεί», όπως είπε ο Gabriel Garcia Marquez στην αποχαιρετιστήρια επιστολή του.
- Ο **ανθρωπιστής** του 21^{ου} αιώνα πρέπει να ξανα-ανακαλύψει τα ιδανικά του, να ξαναβρεί τον αγνό ιδεαλισμό του και τη χαμένη εμπιστοσύνη του στο συνάνθρωπο, να διακρίνεται από αρετές, όπως η αξιοπρέπεια, η ειλικρίνεια, η ηθική, η αλληλεγγύη, ο αλτρουϊσμός.
- Έχοντας υπερβεί τον εαυτό του στην προσπάθεια να συναντήσει τον «Άλλο», γίνεται ικανός ν' αναλαμβάνει **εθελοντική δράση** στο πλαίσιο ανθρωπιστικών οργανώσεων (π.χ. Γιατροί χωρίς Σύνορα) και να συμπαρίσταται έμπρακτα στους αδικημένους, στους αδύναμους και αποκλεισμένους της γης, εμφορούμενος από ειλικρινή και ανιδιοτελή αγάπη που παραμερίζει τον εγωισμό.

β. συλλογικές

- Τα **Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης** είναι ανάγκη να περιορίσουν την προβολή ευτελών ευδαιμονιστικών προτύπων. Αντί αυτών, να προβάλλουν πνευματικούς ανθρώπους που με τον τρόπο ζωής τους αποτελούν φορείς αξιών και αποτελούν

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Ενδεικτικές Απαντήσεις

παράδειγμα προς μίμηση.

- Ανθρωπιστικές αξίες μπορούν να μεταλαμπαδευτούν και από την **οικογένεια**, αν τα ενήλικα μέλη λειτουργούν ως πρότυπα ηθικής, συνέπειας και τιμιότητας, αν πρεσβεύουν τις αρχές του διαλόγου και της κατανόησης, αν αντιμετωπίζουν τους συνανθρώπους ισότιμα χωρίς στερεότυπες αντιλήψεις. Η οικογένεια που χαρακτηρίζεται από αγάπη, διαλλακτικότητα και συνεργασία μεταξύ των μελών της προετοιμάζει τους ανθρωπιστές του μέλλοντος.
- Κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη μιας **ανθρωπιστικής παιδείας**, που θα θέσει και πάλι τον Άνθρωπο στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και θα επαναπροσδιορίσει όλες τις σημαντικές αξίες που αφορούν στη ζωή του: ισότητα, δικαιοσύνη, κοινωνική συνύπαρξη, διαπροσωπική επικοινωνία, ευτυχία. Μιας παιδείας προσανατολισμένης στην καλλιέργεια του σεβασμού για την αξία του ανθρώπου και την ανοχή στη διαφορετικότητα.
- Σκόπιμος κρίνεται και ο προσανατολισμός της επίσημης πολιτείας σε ένα **κράτος κοινωνικής δικαιοσύνης και πρόνοιας** (στέγη, τροφή, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εκπαίδευση, εργασία για όλους, και κυρίως για τα αδύναμα μέλη), που θα λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των πολιτών και θα βελτιώνει τους αναγκαίους όρους της διαβίωσής τους.
- Προς την κατεύθυνση αυτή, πολύ σημαντική είναι και η ενεργοποίηση **διεθνών οργανισμών** με ανθρωπιστική δράση, όπως η UNICEF, η Διεθνής Αμνηστία, ο ΟΗΕ, που μπορούν ανά πάσα στιγμή να παρεμβαίνουν για την προώθηση του πνεύματος του εθελοντισμού και της προσφοράς, την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που καταπατώνται, την ειρηνευτική δράση και την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των λαών.
- Τέλος, και οι κυβερνήσεις των κρατών είναι απαραίτητο να βρίσκονται σε διαρκή συνεργασία για την επίλυση όλων των σημαντικών προβλημάτων που πλήττουν τις σημερινές κοινωνίες (βία, ρατσισμός, ασθένειες, φτώχεια, ανεργία) και ν' αγωνίζονται για τη **διαπολιτισμική προσέγγιση** των λαών με τη διοργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων που φέρνουν τους λαούς σε επαφή, καθώς και με την προώθηση της **δημοκρατίας** που αποτελεί θεμέλιο του διαλόγου και το ανθρωπισμού.

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Ενδεικτικές Απαντήσεις

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- Θα τολμήσω να ολοκληρώσω το **άρθρο** μου με τη γνωστή σε όλους ιστορία του Διογένη, απ' όπου δανείστηκα και τον τίτλο: Διδάσκοντας ο αρχαίος σοφός ότι σοφός είναι εκείνος που ξέρει να ζει απλά, φυσικά και με ολιγάρκεια, τριγύριζε στους δρόμους ξέγνοιαστος, φορώντας τον κουρελιασμένο του χιτώνα, κρατώντας το ραβδί του και κυλώντας μαζί του το πιθάρι μέσα στο οποίο κοιμόταν. Επειδή δεν ήταν ευχαριστημένος από τους ανθρώπους, γιατί δεν τους έβρισκε τέλειους, άναψε κάποτε, μέρα μεσημέρι, ένα φανάρι και γύριζε στους δρόμους ψάχνοντας. Κι όταν κάποιος τον ρώτησε:
 - «Τι ψάχνεις Διογένη να βρεις;»
 - «**Άνθρωπο ζητώ**», απάντησε.

Εφημερίδα, «Ρεθεμνιώτικα Νέα», 28.05.2014

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μ. ΚΥΡΙΑΚΑΚΗ - Χ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ - Ρ. ΣΟΥΛΟΥΤΖΟΓΛΟΥ

ΣΧΟΛΙΟ

- Η επιλογή του κειμένου του Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου για την εξέταση του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας στις Πανελλαδικές 2014 κρίνεται επιτυχής, καθώς ανταποκρίνεται τόσο στις απαιτήσεις των εξετάσεων όσο και στις δυνατότητες των υποψηφίων. Συγκεκριμένα,
 - Η σύνθεση της **Περίληψης** (Ομάδα Α') δεν παρουσιάζει δυσκολία, εφόσον κατανοήσουν οι υποψήφιοι το κείμενο.
 - Οι **Ερωτήσεις** (Ομάδα Β') είναι σαφείς, εύκολες και απαιτούν λίγο χρόνο για να απαντηθούν.
 - Στην **Παραγωγή Λόγου** (Ομάδα Γ') τα ζητούμενα προσδιορίζονται με σαφήνεια, όπως και το επικοινωνιακό πλαίσιο. Εξαιτίας, όμως, της ευρύτητάς τους λανθάνει ο κίνδυνος πλατειασμού από τους υποψηφίους ή απλής απαρίθμησης φαινομένων που καταδεικνύουν το έλλειμμα ανθρωπιάς χωρίς εμβάθυνση ή τεκμηρίωση (**Ζητούμενο 1**).
 - Πρβ. **ΣΥΓΧΡΟΝΗ βιβλιοθήκη, Τετράδια Νεοελληνικής Γλώσσας Γ' Λυκείου, Κείμενο 3**: Μια μικρή μεγάλη ιστορία, σελ. 88, **Κείμενο 4**: Άνθρωποι & Ανθρωπιστές, σελ. 91, **Κείμενο 5**: Εθελοντισμός, σελ. 93.
 - Πρβ. **ΣΥΓΧΡΟΝΗ βιβλιοθήκη, Σχεδιαγραμματικές Προσεγγίσεις Γ' Λυκείου, Θέμα 3 & Θέμα 4**, σσ. 20 – 29.
 - Πρβ. **ΣΥΓΧΡΟΝΗ βιβλιοθήκη, Πανελλαδικές Εξετάσεις, Απαντήσεις στη Νεοελληνική Γλώσσα**, σσ. 47 - 50.

 σύγχρονο

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ-ΘΕΤΙΚΗ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΠΑ.Λ

sygchrono-edu.gr / 210 8941040